

**Homilie bisschop Van den Hende
Mini-bedevaart in het Heilig Jaar, Sint Jeroenskerk, Noordwijk
Zaterdag 28 juni 2025**

Genesis 18, 1-15
Matteüs 8, 5-17

Broeders en zusters, wat een mooie dag om ook hier in Noordwijk een etappe te beleven van het Heilig Jaar. Zoals al gezegd werd, zijn we daar in december mee begonnen. Niet alleen in ons bisdom, maar wereldwijd. In elke kathedraal was de start van het Heilig Jaar. Steeds opnieuw mogen we in dit jaar samenkomen om stil te staan bij ons geloof, om samen te komen rond Christus die onze bron van hoop is.

Paus Franciscus, nu overleden, heeft het Heilig Jaar nog afgekondigd en gaf het toen als thema mee: pelgrims van hoop. “Pelgrims van hoop” staat ook op het kleed dat voor de lezer hangt. Vier kleuren geven de vier windstreken aan. Want de boodschap van hoop, het evangelie, is bestemd voor heel de wereld. En we zien vier personen op een golfachtige ondergrond lopen. Het is de zee. Het verwijst naar de stormachtige tijd die je ook in het leven kunt meemaken. Maar de figuren staan daar niet met zijn vieren bedremmeld te kijken. Ze pakken het kruis vast van onze Heer, dat tevens houvast geeft als een anker.

Toen paus Franciscus het Heilig Jaar afkondigde en ons zo heel direct vroeg om over Christus na te denken als onze hoop gaf hij ons meteen ook houvast. Want je viert geen jaar zonder de Heer. Je viert geen Heilig Jaar zonder het fundament van ons geloof.

Zoals u misschien weet, viert onze Kerk iedere 25 jaar een Heilig Jaar. Iedere 25 jaar en soms nog een extra Heilig Jaar tussendoor. Zoals in 2016 het Heilig Jaar van Barmhartigheid. En er wordt al een Heilig Jaar voorzien in 2033. Om te gedenken dat Jezus 2000 jaar geleden stierf aan het kruis.

Vandaag zijn we hier samen in het Heilig Jaar 2025 en ik ben dankbaar dat deze dag georganiseerd is. Al heel vroeg werd mij de vraag gesteld: zullen we ook in Noordwijk een mini-pelgrimage houden? Mini, dat klinkt dan meteen alsof het niets voorstelt of alsof het heel klein is. Deze pelgrimage is voor velen van u in ieder geval een ‘thuiswedstrijd’. Je hoeft er niet ver weg voor. Je hoeft geen lange reis te maken. Al zie ik ook hier mensen die de moeite namen om van elders uit het bisdom hier naartoe te komen. En het is ook geen hele week, het is alleen vandaag.

Maar ook een kleine pelgrimage is een ontmoeting met de Heer. En ook een kleine pelgrimage brengt ons samen in geloof. Recent, op 31 mei, mochten we met bijna 800 mensen samen zijn in Heiloo om een diocesane pelgrimstocht te maken. Een dag samen bij Maria om te bidden en te zingen, en ook Maria te zien als de eerste gelovige, die de hoop van Christus in haar hart heeft bewaard. Want zelfs toen Jezus aan het kruis stierf en zij onder het kruis stond, bleef ze haar geloof trouw en bleef ze geloven in de liefde van God.

Vandaag zijn we hier in Noordwijk, de plaats die zo verbonden is met de heilige Jeroen. Ook hij hield vast aan het geloof en ook hij bleef geloven in de kracht van Gods liefde in Christus. We weten niet zoveel van hem. In tegenstelling tot de heilige Willibrord of de heilige Bonifatius, zijn er niet zoveel documenten over hem bewaard gebleven en leeft hij

vooral voort in de devotie van generatie op generatie. Misschien is het wel heel sterk juist dat van generatie op generatie zijn naam en zijn getuigenis niet worden vergeten. We zijn het geloof en de liefde van Jeroen blijven herinneren als inspiratie en als aanmoediging om ook zelf te blijven staan in moeilijke tijden.

De heilige Jeroen kwam niet uit onze streek. Hij is de zee overgekomen vanuit Schotland. Dat deden meer missionarissen. Een eeuw eerder dan Jeroen kwamen al Willibrord en Bonifatius overzee. Het waren mensen die op pelgrimstocht gingen. Ze noemden het ook zo: pelgrimeren omwille van de Heer. Omwille van de Heer op reis zijn betekende: om het evangelie te verspreiden. Omwille van de Heer op tocht gaan en je veilige plaats verlaten om het evangelie bij andere mensen te brengen, in woord en daad.

Zo stak Willibrord het water over. En zo kwam ook Bonifatius in Europa. Ze staken de zee over nog niet met enorme boten, maar waarschijnlijk met een klein schip. Dan begint meteen al bij het begin van je missiereis je grote vertrouwen op God: als Hij ons leidt dan komen wij op onze bestemming om het evangelie met anderen te delen.

En zo kwam Jeroen naar onze streken. Hij werd aangesteld door de aartsbisschop van Utrecht om hier in dit gebied de zielenherder te worden van de mensen die uitzagen naar het geloof. Hij werd aangesteld om hier pastor te zijn, te midden van de mensen van Noordwijk en omgeving. Hij was hier niet zo lang. Hij kwam in 851 en in 856 vond hij al de marteldood. Om hem te blijven herinneren, om hem van generatie op generatie te blijven noemen en vereren, hoeft het niet lang geweest te zijn om indruk te maken. Het hoeft geen lange tijd te zijn om de geschiedenis te beïnvloeden naar menselijke maatstaven.

In die vijf jaar heeft hij Christus gebracht en vele mensen gewonnen voor de Heer. Wat gebeurt er eigenlijk als je Christus verkondigt? Hoe gebeurt het dan dat het geloof in de harten van anderen een plek krijgt? Ik denk dat heel belangrijk daarbij is dat we ons hart openen voor de boodschap van het evangelie, ons hart openen voor God. Dat zien we ook in de lezingen van vandaag. Abraham is op het heetste moment van de dag in één keer met drie gasten, die onder een boom zitten om wat af te koelen en uit te rusten. Abraham zou kunnen zeggen: ik ben al op leeftijd, ik ga ook rustig onder een boom zitten en die gasten, ach laat die maar even. Maar hij beoefent de gastvrijheid. Dat wil zeggen, hij opent zijn hart voor de gasten die zomaar onaangekondigd bij hem komen. En hij geeft veel gastvrijheid. Hij gaat er ook niet vanuit dat ze wel weer in een kwartier weg zijn. Waarom zou je anders een kalf uitzoeken, laten slachten en bereiden? Ook die gasten moeten geduld hebben als ze eenmaal zijn gaan zitten. Het is de gastvrijheid van de bijbelse tijd, ook van de streken van de Schrift.

Gastvrij zijn betekent: je opent je hart voor de gast. Je luistert en je bedient en je geeft van wat je hebt. Alleen zo is het mogelijk dat Abraham die belangrijke boodschap krijgt: je wordt alsnog vader. En dan moet Sarah lachen: jij wordt alsnog moeder. Als die drie gasten waren doorgelopen, als Abraham er geen tijd aan had besteed en niet met hen in gesprek was gegaan, had nooit die mooie boodschap kunnen klinken: je wordt alsnog vader en moeder. In de openheid van Abrahams hart is de belofte van God goed geland. Abraham met zijn open hart bewaart die belofte van de Heer. Hij wordt vader en hecht geloof aan God. En hij gaat zelfs op reis om te gaan naar plaatsen waar de Heer hem zendt. Zo is Abraham iemand die met een grote openheid voor God het geloof omarmt en de belofte van de Heer aanneemt.

Zoals gezegd: hoe doe je dat, het geloof doorgeven en aannemen? Dat begint dus allereerst door je eigen hart te openen voor de boodschap van het evangelie. Door je eigen hart te openen om vervolgens te kunnen delen met anderen die er ook voor open willen staan. Niet iedereen staat er voor open. Het wil niet zeggen wanneer er een missionaris komt dat meteen iedereen blij is. We zien het bij Jezus zelf. Er zijn mensen die naar Hem luisteren

en tot geloof komen. Er zijn mensen die op een afstand staan en zeggen: ik moet het eerst maar eens even aanzien, ik wacht wel even. En er zijn mensen die gelijk boos zijn en plannen beramen om Hem te doden.

Dus het is niet automatisch zo als er een missionaris komt dat gelijk alleen maar een luisterend oor en een open hart wordt gevonden. Jeroen maakte mee dat mensen hun hart openden voor het evangelie, dat ze goede vruchten voortbrachten en dat samen konden laten zien als leerlingen van de Heer. Maar er waren ook mensen die hem naar het leven stonden. En toen de Noormannen kwamen, werd hij onthoofd. Omdat hij dat grote geschenk van het geloof niet los wilde laten.

Gastvrijheid en openheid. We zien het ook bij die honderdman in het evangelie die bij Jezus komt en die zijn nood klaagt: mijn knecht is ziek, kunt U hem genezen? De openheid van die man is groot. Hij maakt zich zelfs klein. Hij zegt: als mensen naar mij luisteren -mijn manschappen, soldaten en ondergeschikten- hoeveel te meer kan ik dan bij U terecht, die veel groter bent dan ik en die veel meer vermag dan ik in mijn kleine leven. Door die openheid van die honderdman kan Jezus zijn wonder verrichten. Hij geneest. Hij maakt beter.

Als we vandaag hier zijn, broeders en zusters, en duidelijk wordt uit de Schrift hoe belangrijk het is dat wij ons hart openen voor het evangelie, en dat we ook zelf dat evangelie doorgeven aan anderen vanuit ons enthousiasme, kunnen we alleen maar dankbaar zijn voor mensen als Jeroen, mensen als Willibrord en Bonifatius, mensen als Abraham en Sarah, en de honderdman die bij Jezus komt. Omdat zij laten zien dat het de moeite waard is om je hart te openen.

Je hart sluiten is misschien vaak wel de eerste reactie, als er oorlog is, als er strijd is, als er onraad is of onzekerheid. Ik doe mijn hart maar dicht, dan kan mij niks gebeuren... En als je te midden van mensen bent die je niet kent, zou je ook kunnen zeggen: ik doe mijn hart maar dicht, dan hoef ik niks te zeggen en dan hoef ik niet te delen met anderen... Maar het evangelie zegt: open je hart en houd elkaar vast in het geloof. Het is de moeite waard, want je ontvangt dan ook werkelijk de liefde van God en je mag werkelijk groeien in het vertrouwen dat Jezus, de Zoon van God, van ons houdt, die zelfs aan het kruis zijn leven voor ons gegeven heeft.

Ik ben blij dat u hier vandaag bent en dankbaar voor de uitnodiging voor deze mini-pelgrimage. Ook een mini-pelgrimage kan een grote uitwerking hebben in ons. Stel dat wij ons hart vandaag heel bewust opnieuw openstellen voor het evangelie en met Jeroen durven zeggen: Heer, ik vertrouw mij aan U toe. En dat we zelf ook nog eens het enthousiasme hebben om over ons geloof te praten met anderen. En als dat niet lukt ze laten zien dat we in staat zijn om elkaar in liefde te dienen. Wat zou dan die openheid van ons een verschil kunnen maken in deze tijd. Zoals de openheid van Jeroen en zijn eerste parochianen het verschil maakte in de eerste tijd van de Kerk hier.

We zijn geen Kerk met dichte deuren en we zijn geen mensen met een gesloten hart. We worden geroepen om open te staan als pelgrims van hoop. Open te staan voor Christus en ook open te staan voor de kansen die wij krijgen om ons geloof te delen en te verspreiden. En zo is deze mini-pelgrimage ook een missionaire impuls. Hou je geloof niet voor jezelf, praat erover en dien elkaar. Ook als je misschien onwennige ogen ziet of gesloten harten ontmoet. Als Jeroen de stap niet had gezet, had hij die open harten nooit gevonden. En als wij de stap niet zetten, dan blijven we pelgrims zonder navolgers, dan blijven we pelgrims zonder reisgenoten. En dat is niet de bedoeling van ons geloof, van onze doop en onze zending: "gaat uit over de hele wereld en verkondigt het evangelie aan heel de schepping" (Marcus 16, 15). Amen.